

Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 3 december 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken m. m., såvitt propositionen hänvisats till lagutskott, dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 20 september 1946 dagtecknad proposition, nr 335, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändring i giftermålsbalken;
- 2) lag angående ändring i lagen den 1 juli 1898 (nr 64 s. 10) om boskillnad;
- 3) lag angående ändrad lydelse av 2 kap. 4 § och 7 kap. 1 § lagen den 25 april 1930 (nr 104) om testamente;
- 4) lag angående ändring i lagen den 9 juni 1933 (nr 314) om boutredning och arvskifte; samt
- 5) förordning angående ändrad lydelse av 17, 60 och 73 §§ förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Propositionen har, såvitt angår de under 1—4 angivna lagförslagen, hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet. Det under 5 omnämnda författningsförslaget har hänvisats till behandling av bevillningsutskottet.

De av första lagutskottet behandlade lagförslagen äro intagna nedan.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft två i anledning av denna inom riksdagen väckta motioner, nr 376 i första kammaren av fru *Alm* och fru *Sjöström-Bengtsson* samt nr 571 i andra kammaren av fröken *Nygren m. fl.* I motionerna, vilka äro likalydande, göres gällande att åtskilliga brister finnas i äktenskapslagstiftningen, vilka brister enligt motionärernas mening vore av den beskaffenhet att en allmän översyn av giftermålsbalken vore påkallad. Motionärerna hemställa om beaktande av de i motionerna anförda synpunkterna samt yrka i anslutning till propositionen, att utskottet måtte föreslå riksdagen, att tystnadsplikten för medlare i äktenskapstvister blir ovillkorlig och undantagslös.

Till grund för de genom propositionen framlagda lagförslagen, vilka äro föranledda av nya rättegångsbalken, ligga av processlagberedningen i betänkande den 17 mars 1944 (SOU 1944:9 och 10) framlagda lagförslag i samma ämnen. Lagrådet har den 19 juni 1946 avgivit utlåtande över sistnämnda lagförslag. De erinringar som vid lagrådsgranskningen framställts

mot vissa bestämmelser i förslagen ha i allmänhet beaktats i propositionen. Beträffande motiveringen till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet — utom såvitt angår den i motionerna upptagna frågan om medlares tystnadsplikt — hänvisa till nämnda betänkande och propositionen. I fråga om vad som anföres i motionerna får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i utskottets yttrande, hänvisa till motionerna.

I propositionen lämnas följande redogörelse för förslaget till ändring i 14 kap. giftermålsbalken:

Under 14 kap. giftermålsbalken meddelas bestämmelser om medling i äktenskapstvister. I lagrådets utlåtande över förslaget till ny rättegångsbalk erinrades vid 36 kap. 5 § — som avhandlar frågan om tystnadsplikt för vissa vittnen — att i fråga om allmän befattningshavare blott meddelats en generell regel att han ej finge höras som vittne angående något, varom han på grund av sin ställning hade att iakttaga tystnad. Frågan, i vilka avseenden en sådan skyldighet att iakttaga tystnad förelåge, komme alltså att bero av de särskilda författningar som reglerade befattningshavarens ställning eller de normer som eljest kunde anses gälla därom. Lagrådet funne det önskvärt att dessa normer bleve föremål för översyn vid det fortsatta lagstiftningsarbetet. Starka skäl kunde exempelvis åberopas för att stadga viss tystnadsplikt för medlare i tvister mellan makar.

Även beredningen har funnit sådan tystnadsplikt böra införas. Med hänsyn till vikten av att medlare i vissa fall kan höras som vittne — t. ex. om innehållet i ekonomiska uppgörelser som makarna kunna ha träffat inför honom — föreslås emellertid, att tystnadsplikten ej skall omfatta allt som förekommit vid medlingen utan endast sådant som meddelats i förtroende. Rörande innebörden härav anföres i betänkandet, att som villkor för tystnadsplikt icke borde krävas att makarna gjort uttryckligt förbehåll att deras uppgifter lämnades under tysthetslöfte. Det borde vara tillräckligt att det med hänsyn till uppgifternas natur skäligen kunde antagas att de lämnats i förtroende.

Enligt 36 kap. 5 § nya RB må i vissa fall, då tystnadsplikt föreskrivits av hänsyn till enskilda intressen, vittnesförhör likväl äga rum, därest detta medgives av den till vars förmån tystnadsplikten gäller. Beredningen har övervägt, huruvida ej i överensstämmelse därmed medlares tystnadsplikt borde kunna eftergivas, om båda makarna samtyckte därtill. Bland annat av det skäl att tystnadsplikten i förevarande fall ej blott hade betydelse för makarna utan även tjänade ett offentligt intresse genom att underlätta medlarens förlikningsarbete har beredningen emellertid icke ansett lämpligt att eftergift av medlares tystnadsplikt tillåtes.

Utskottet.

I gällande lag finnas icke några bestämmelser om tystnadsplikt för medlare i äktenskapstvister. På grund av att medlarna i allmänhet torde känna det som en moralisk förpliktelse att oavsett lagstadgande hålla tyst med vad de erfarit vid medling torde avsaknaden av bestämmelser i ämnet endast i undantagsfall hava lett till missbruk från medlarnas sida. Det förekommer

emellertid understundom, att medlare påkallas som vittne i äktenskapsmål för att styrka något som förekommit vid medlingen. Begäres sådant vittnesförhör, är medlaren enligt praxis skyldig att vittna. Anledningen till att dylika vittnesförhör förekomma jämförelsevis sällan torde vara att det i allmänhet anses strida mot god advokatsed att begära medlarens hörande som vittne.

I propositionen föreslås nu, att medlare skall ha att iakttaga tystnad om vad makarna vid medlingen i förtroende meddelat honom; han må icke heller höras som vittne därom. Såsom motivering för detta förslag har anförts, att det i huvudsak skulle överensstämma med vad som gäller enligt allmänna läkarinstruktionen i fråga om läkares tystnadsplikt och enligt nya rättegångsbalken beträffande vittnesförhör med advokat, läkare, barnmorska eller deras biträden. Det har vidare framhållits, att det stundom kunde vara behöfligt att höra medlaren som vittne för att kunna styrka innehållet i ekonomiska uppgörelser som makarna träffat inför denne.

Häremot ha motionärerna gjort gällande, att medlares tystnadsplikt borde vara total och sålunda omfatta icke endast vad som meddelats i förtroende utan allt vad som förekommit vid medlingen. Till stöd för sitt förslag ha motionärerna i främsta rummet åberopat samhällets intresse av att medlarinstitutionen bleve effektivare. Medlarens möjligheter att vinna sina klienters tillit skulle enligt motionärernas mening ökas i och med att det bleve bekant, att medlaren icke ägde rätt att yppa något av vad som anförtroddes honom. En större öppenhet och förtrolighet i samspråket mellan medlaren och hans klienter skulle kunna bidra till att överbygga motsättningar mellan makar, som dessa tidigare funnit oöverkomliga. I motionerna har vidare påpekats olägenheten av att olika tolkningar kunde uppkomma angående vad som skulle anses meddelat i förtroende.

Vid övervägande av huruvida propositionen eller motionärernas förslag beträffande tystnadspliktens omfattning är att föredraga har utgångspunkten för utskottet varit, att förhållandena böra ordnas på sådant sätt, att medlarinstitutionens betydelsefulla syfte främjas. Ett steg i denna riktning är otvivelaktigt, om det stadgas förbud mot att höra medlaren som vittne. Makarna skulle då kunna tala fullständigt öppet inför denne om sina äktenskapliga svårigheter utan att behöva hysa någon fruktan för att vad som sagts skall föras vidare eller kunna begagnas mot dem i en eventuell rättegång.

Medlarens uppgift är av helt annan natur än de uppgifter som tillkomma exempelvis läkare och advokat. De sistnämnda anlitas för övrigt i regel endast av den ena parten efter dennas fria val. Det torde med hänsyn härtill vara motiverat att i fråga om tystnadsplikten icke likställa medlare med läkare och advokat.

Det måste också beaktas, att begränsningen av tystnadsplikten till vad som meddelats i förtroende kan giva anledning till besvärliga tolkningsfrågor. Vad som meddelats i förtroende torde i allmänhet stå i sådant samband med det som i övrigt förekommit vid medlingen, att man icke utan stor svårighet kan draga en gräns för tystnadsplikten på detta sätt. I första hand

torde det ankomma på medlaren att själv taga ställning till om en uppgift lämnats i förtroende, men om medlarens uppfattning vid ett vittnesförhör icke skulle överensstämja med domstolens måste det tillkomma denna att avgöra om medlaren har skyldighet att yttra sig eller ej. Det är enligt utskottets mening icke tillfredsställande att medlaren på detta sätt skall kunna tvingas omtala vad han anser hava meddelats i förtroende.

Det må även framhållas, att ett lagstadgande av det innehåll som föreslås i propositionen, varav framgår att tystnadsplikten icke omfattar allt som förekommer vid medlingen och att följaktligen vittnesförhör under vissa omständigheter må äga rum, kan föranleda till att medlare åberopas som vittne i flera fall än för närvarande, något som uppenbarligen icke är önskvärt.

Emellertid kan det ifrågasättas, om vad som nu anförts till stöd för en obegränsad tystnadsplikt för medlare har avseende å annat än medling i äktenskapliga frågor av intim karaktär och om icke saken ligger något anorlunda till beträffande tvister mellan makar om ekonomiska förhållanden.

Vad angår ekonomiska frågor i samband med hemskillnad eller äktenskapsskillnad är att märka, att sådana frågor så gott som alltid sammanhänga med förhållanden av mera privat natur, såsom anledningen till sönderingen mellan makarna e. d., och att man därför beträffande tystnadsplikten icke gärna kan uppställa särskilda regler för de ekonomiska frågorna i dylika fall. Det må ock erinras, att det icke är medlarens uppgift att söka förstå makarna att träffa ekonomiska uppgörelser, som skola äga tillämpning för den händelse det dömes till hemskillnad eller äktenskapsskillnad. Träffas ändå en dylik uppgörelse inför medlaren, torde enligt utskottets uppfattning i allmänhet icke någon skada vara skedd, om medlaren icke kan höras som vittne därom. Kan överenskommelsen icke styrkas, har rätten nämligen att avgöra den ekonomiska frågan efter vad som med avseende å makarnas förhållanden är skäligt.

Beträffande de fall, där tvist uppkommit mellan makar i en ekonomisk fråga utan samband med hemskillnad eller äktenskapsskillnad, t. ex. beträffande underhållsskyldighet eller beträffande frågor, som avses i 8 kap. 6 och 7 §§ giftermålsbalken, skulle det kanske kunna förefalla som om det i och för sig funnes skäl att begränsa medlares tystnadsplikt till vad som meddelats i förtroende. Även i dylika fall torde emellertid den ekonomiska frågan mestadels vara sammanvävd med förhållanden av intim natur. Det måste vidare beaktas, att införandet av en begränsning av tystnadsplikten på detta område skulle få skadliga psykologiska verkningar för medlingsinstitutet överhuvud. En sådan begränsning skulle nämligen i allmänhetens ögon lätt kunna uppfattas på sådant sätt, att man även beträffande andra tvistefrågor icke skulle våga tala fullständigt öppet inför medlaren.

Av skäl som nu anförts föreslår utskottet, att bestämmelsen i 14 kap. 3 § giftermålsbalken om medlares tystnadsplikt utformas så, att tystnadsplikten kommer att omfatta allt vad han vid medlingen erfarit.

Propositionen i övrigt har — såvitt densamma behandlats av utskottet — icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Beträffande slutligen den i motionerna upptagna frågan om en översyn av giftermålsbalken finner utskottet icke sådana skäl anförda, att det finnes anledning att i detta sammanhang ingå på en prövning av ett så vittomfattande spörsmål, vilket ju ligger helt utanför propositionens syfte. Motionärerna ha för övrigt själva ej funnit anledning framställa något yrkande i saken.

Utskottet får på grund av vad sålunda anförts hemställa,

A) att riksdagen måtte — med förklaring att riksdagen funnit viss ändring böra vidtagas i det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i giftermålsbalken — för sin del antaga följande förslag till

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

1) Lag om ändring i giftermålsbalken.

Härigenom förordnas, dels att 8 kap. 12 § och 14 kap. 3 § samt 15 kap. 5, 7—9, 11, 13—15, 18, 19 och 23—29 §§ giftermålsbalken¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives och dels att 15 kap. 30—33 §§ nämnda balk skola upphöra att gälla.

8 KAP.

12 §.

Är äktenskapsförord slutet mellan trolovade, vare det gällande från äktenskapets ingående, om det ingives till rätten inom en månad, sedan äktenskapet ingicks. Eljest vare förord ej gällande, förrän det ingivits till rätten.

14 KAP.

3 §.

Medlare äger — — — förlika makarna.

Om vad makarna vid medlingen i Medlare har att iakttaga tystnad förtroende meddelat har medlaren om vad han vid medlingen erfarit och att iakttaga tystnad och han må ej han må ej höras som vittne därom.
höras som vittne därom.

¹ Senaste lydelse av 15 kap. 24 och 25 §§ se SFS 1944: 267.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

15 KAP.

5 §.

Är ansökning om hemskillnad gjord av bägge makarna och möter ej hinder för dess upptagande, äge rätten utan huvudförhandling omedelbart företaga målet till avgörande. Vad nu sagts skall ock gälla, såvida ansökning om äktenskapsskillnad gjorts av bägge makarna och parternas inställelse ej finnes vara behöflig för målets utredning.

7 §.

Mål om hemskillnad enligt 11 kap. 1 § varde ej till prövning upptaget, såframt det ej visas, att medling ägt rum, efter vad i 14 kap. sägs.

8 §.

Mål om hemskillnad enligt 11 kap. 2 § må ej upptagas, med mindre det visas, att medling ägt rum, eller att svaranden underlåtit att på kallelse infinna sig till medling eller ej kunnat anträffas med kallelse.

9 §.

Skall mål, som avses i 8 §, upptagas, ehuru medling ej föregått, och finner rätten, att tillfälle till medling bör beredas, skall lämplig person av rätten utses till medlare; och gälle om sådan medlare vad i 14 kap. 3 § sägs. Hørsammar make ej kallelse att infinna sig inför medlaren, eller har av annan orsak medling ej skett före utsatt tid, äge vidare anstånd för medling ej rum, med mindre båda makarna det äska.

11 §.

I mål — — — besöka varandra.

Vid förordnande — — — 5 kap. 8 § sägs.

Förordnande, varom nu är sagt, må meddelas utan huvudförhandling. Innan förordnande meddelas, skall tillfälle att yttra sig över yrkandet beredas andra maken. Har förordnande meddelats, pröve rätten, när målet avgöres, om åtgärden skall bestå.

Beslut, varom — — — rätten återkallas.

13 §.

Vid allmän underrätt skall föras förteckning över alla där anhängiggjorda hemskillnadsmål, utvisande för varje mål alla sådana åtgärder och av rätten eljest meddelade beslut, som angå boet.

14 §.

När hemskillnad blivit beviljad, skall underrättelse därom insändas till äktenskapsregistret.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

15 §.

Boskillnad sökes skriftligen hos den rätt, där mannen bör svara i tvistemål i allmänhet eller, om mannen ej är skyldig att i mål, som nyss sagts, svara vid svensk domstol, hos den rätt, där hustrun bör svara i sådana mål. Finnes ej behörig domstol, enligt vad nu är sagt, varde målet upptaget av Stockholms rådstuvurätt.

18 §.

Är ansökning om boskillnad gjord allenast av endera maken, skall föreläggande meddelas andra maken att inom viss tid inkomma med skriftligt svaromål. Föreläggandet skall jämte ansökningen delgivas andra maken på sätt om stämning är stadgat.

Medgiver andra maken ansökningen eller är hans bo avträtt till konkurs, skall, såvida ej anstånd enligt 20 § skall äga rum, beslut genast meddelas om boskillnaden. I annat fall skall förberedelsen fortsättas eller, om fortsatt förberedelse ej erfordras, målet omedelbart utsätts till huvudförhandling.

19 §.

Angående föreläggande för part och parts utevaro i boskillnadsmål äge vad i rättegångsbalken är stadgat om mål, vari förlikning ej är tillåten, motsvarande tillämpning.

23 §.

Vad i 8 och 9 §§ är stadgat om mål angående hemskillnad enligt 11 kap. 2 § skall äga tillämpning jämväl beträffande mål emellan makar angående underhållsskyldigheten, såvida de ej på grund av söndring leva åtskilda, så ock beträffande mål dem emellan angående fråga, som avses i 8 kap. 6 eller 7 §.

24 §.

Har make — — — skäligt finnes.

25 §.

Har make — — — dom föreligger.

26 §.

Förordnande, varom i 24 eller 25 § sägs, må meddelas utan huvudförhandling.

Innan förordnande — — — över ansökningen.

Har förordnande meddelats, pröve rätten, när målet avgöres, om åtgärden skall bestå.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

27 §.

Förordnande, varom i 24 eller 25 § sägs, gånge i verkställighet lika med laga kraft ägande dom men kan när som helst av rätten återkallas.

28 §.

Vill make eller hans arvinge, att egendom skall sättas under särskild vård och förvaltning, efter vad som stadgas i 9 kap. 6 §, 11 kap. 17 eller 23 § eller 12 kap. 5 §, söke han hos rätten förordnande därom. Sådant förordnande må, om sökanden det äskar, meddelas att gälla till dess ärendet av rätten avgöres. Det kan även dessförinnan när som helst återkallas.

Innan förordnande, varom nu är sagt, meddelas, skall tillfälle beredas andra maken att yttra sig över ansökningen.

Förordnande gånge — — — från hovrätten.

29 §.

Mot beslut, som av underrätt meddelats under rättegången i fråga, varom förmäles i 9 kap. 6 eller 9 §, 11 kap. 20 eller 23 § eller detta kap. 11, 24 eller 25 §, skall talan föras särskilt

Mot hovrättens beslut i fråga, som nu nämnts, må talan ej föras.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

2) L a g

angående ändring i lagen den 1 juli 1898 (nr 64 s. 10) om boskillnad.

Härigenom förordnas, att 4—8, 25, 26 och 28 §§ lagen den 1 juli 1898 om boskillnad¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

4 §.

Ansökning om — — — i allmänhet.

Ansökning, som göres allenast av endera maken, skall med därvid fogade handlingar ingivas i två exemplar. Är endast ett exemplar ingivet, besörje konkursdomaren mot stadgad avgift erforderlig avskrift.

5 §.

Finner konkursdomaren, att han enligt 4 § icke är behörig att taga befattning med ansökning om boskillnad, eller att sådan ansökning av annan orsak

¹ Senaste lydelse av 4—7, 26 och 28 §§ se SFS 1921:233 samt av 25 § se 1901:38 s. 30, 11 §.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

icke kan upptagas, meddele konkursdomaren beslut i överensstämmelse därmed och teckne det å ena exemplaret av ansökningen.

Upptages ansökningen — — — inom orten.

6 §.

Har ej — — — redligen uppgiva.

Sedan boet blivit i laga ordning upptecknat, meddele konkursdomaren genast beslut om boskillnaden.

7 §.

Är ansökning om boskillnad gjord allenast av endera maken, teckne konkursdomaren å ena exemplaret av ansökningen föreläggande för andra maken att inom viss tid inkomma med skriftligt svaromål. Det exemplar av ansökningshandlingarna, varå föreläggandet tecknats, skall delgivas andra maken. I fråga om delgivning äge vad om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat motsvarande tillämpning.

Medgives ansökningen, gälle vad i 6 § är stadgat.

8 §.

Varder ansökning, som gjorts allenast av endera maken, ej av andra maken medgiven, skall förberedelse i målet äga rum eller, om förberedelse ej erfordras, målet omedelbart utsättas till huvudförhandling. Angående föreläggande för part och parts utevaro äge vad i rättegångsbalken är stadgat om mål, vari förlikning ej är tillåten, motsvarande tillämpning.

Är bouppteckning ej ingiven och visas skäligen anledning till boskillnaden, meddele rätten förordnande för lämplig person att uppteckningen förrätta, såsom i 6 § sägs. Ej må till boskillnad dömas, innan boet blivit i laga ordning upptecknat.

Rätten äge under förberedelsen meddela beslut i fråga, som avses i 12 § andra stycket eller 14 eller 20 §. Meddelas sådant förordnande, pröve rätten, när målet avgöres, om åtgärden skall bestå. Förordnandet kan även eljest när som helst återkallas.

25 §.

I fråga om fullföljd av talan mot rättens avgörande i mål angående boskillnad gälle, där ej nedan i denna lag annat föreskrives, vad i rättegångsbalken är stadgat om fullföljd i tvistemål, som väckts vid underrätt.

Har underrätt annorledes än i sammanhang med prövning av boskillnadsansökning meddelat beslut angående fråga, som omförmäles i 12 § andra stycket eller 14 eller 20 §, skall, i händelse av missnöje med det beslut, särskild talan däremot föras.

Beslut i fråga, som i 10, 12, 14 eller 20 § avses, gånge utan hinder av fördraget i verkställighet, där ej förbud däremot från hovrätten kommer.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

26 §.

I fråga om inlaga eller annan handling, som på grund av stadgande i denna lag skall ingivas till konkursdomaren, äge vad i 33 kap. 3 § rättegångsbalken är stadgat motsvarande tillämpning.

Konkursdomaren skall föra förteckning, däri för varje boskillnadsärende antecknas dagen, då ansökning gjord är, så ock alla av rätten eller konkursdomaren i ärendet vidtagna åtgärder.

28 §.

Ansökning, som — — — är gjort.

Göres jäv — — — omförmälda borgenärssammanträde.

Om handläggning vid rätten av mål, som i denna paragraf avses, och talans fullföljande i högre rätt gälle i tillämpliga delar vad i 211 § konkurslagen är stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

3) Lag

angående ändrad lydelse av 2 kap. 4 § och 7 kap. 1 § lagen den 25 april 1930 (nr 104) om testamente.

Härigenom förordnas, att 2 kap. 4 § och 7 kap. 1 § lagen den 25 april 1930 om testamente¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 KAP.

4 §.

Till testamentsvittne må ej tagas den, som är under femton år eller på grund av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten saknar insikt om betydelsen av vittnesbekräftelsen, ej heller testators make eller den, som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svägerlag, eller hans syskon.

Ej må — — — vara vittne.

Åberopas testamentsvittne till bevis i rättegång, gälle vad i rättegångsbalken är stadgat om sådant bevis.

7 KAP.

1 §.

Testamente skall vid domstol bevakas inom sex månader från det testamentstagaren fått kännedom om testators död och det till hans förmån gjorda förordnandet.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 4 § se SFS 1933: 319.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Skall någon — — — rätt upphört.

Bevakning gälla — — — till ända.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälla i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

4) Lag

angående ändring i lagen den 9 juni 1933 (nr 314) om boutredning och arvskifte.

Härigenom förordnas, dels att 1 kap. 2 §, 2 kap. 9 och 10 §§ samt 3 kap. 1 och 8 §§ lagen den 9 juni 1933 om boutredning och arvskifte¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives och dels att 2 kap. 21 § nämnda lag skall upphöra att gälla.

1 KAP.

2 §.

Till dess — — — i boet.

Är ej någon, som sålunda tager vård om den dödes egendom, skall husfolk, husvärd eller annan, som är därtill närmast, omhändertaga egendomen samt tillkalla delägare eller hos rätten göra anmälan om dödsfallet. Polismyndigheten vare ock pliktig att utföra vad nu sagts, där dess biträde äskas eller eljest finnes erforderligt. Då anmälan skett, förordne rätten, där det tarvas, god man att fullgöra vad enligt första stycket åligger delägare.

2 KAP.

9 §.

Har den, som gjort ansökan enligt 1 §, ej fullgjort vad i 2 § är stadgat, skall rätten förelägga honom viss tid därtill, vid äventyr att, där det felande ej är tillgängligt, då ärendet upptages till vidare behandling, ansökningen skall vara förfallen.

Innan rätten meddelar beslut, som avses i 1 eller 5 §, skola dödsbodelägarna genom särskilda meddelanden av rätten erhålla tillfälle att yttra sig, såvitt det utan märklig tidsutdräkt kan ske. Där det prövas erforderligt, skall delägare jämte sökanden på sätt nyss är sagt kallas att inställa sig inför rätten.

Ej må — — — yttra sig.

¹ Senaste lydelse av 1 kap. 2 § se SFS 1937: 82.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

10 §.

Kan i ärende, som avses i 1 eller 5 §, slutligt beslut ej omedelbart meddelas, äge rätten, där det erfordras, meddela beslut att gälla intill dess att slutligt beslut föreligger; och skall vad i 9 § tredje stycket sägs vinna tillämpning, i fråga om entledigande av boutredningsman dock endast där så utan märklig tidsutdräkt kan ske.

Mot rättens beslut skall i händelse av missnöje talan föras särskilt. Mot hovrättens beslut må talan ej föras.

3 KAP.

1 §.

Bouppteckning skall förrättas sist tre månader från dödsfallet, såframt ej, på ansökan inom samma tid, rätten med hänsyn till boets beskaffenhet eller av annan särskild orsak förlänger tiden.

8 §.

Bouppteckning skall inom en månad efter upprättandet jämte bestyrkt avskrift för registrering ingivas till rätten i den ort, där den döde skolat svara i tvistemål i allmänhet, eller, om behörig domstol ej sålunda finnes, till Stockholms rådstuvurätt. Äro flera bouppteckningar, skola de samtidigt ingivas; och varde tiden härför räknad från det den sista bouppteckningen upprättades.

Bestyrkt avskrift — — — bekostnad tagas.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

B) att de i ämnet väckta motionerna, I: 376 och II: 571, i vad de icke blivit besvarade genom utskottets hemställan under A), icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 december 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter, Westman, Ewerlöf, Krügel** och *Löthner*,
fru *Sjöström-Bengtsson* samt herrar *William Ohlsson* och *Lindblom*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Gezelius, Werner*, fru *Gustafson*, herrar
Landgren, Rylander, Andersson i Mölndal och *Jonsson* i Skutskär.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Lindqvist*.
